

## Eesti Semiootika Seltsi arengukava 2012–2014

### 1. Sissejuhatus

Eesti Semiootika Seltsi arengukava on koostatud 2011. aasta sügisel Seltsi juhatuse poolt pikemaajaliste eesmärkide seadmiseks. Arengukava lähtekohtadeks on eelmine arengukava "Eesti Semiootika Seltsi arengukava 2009–2011", Seltsi liikmete soovitusel, Seltsi põhikiri jm asjakohased dokumendid. Arengukava eesmärgiks on määratleda Seltsi ühised arusaamad ning tegevussuunad semiootika toetamiseks ja arendamiseks järgneval kolmel aastal. Arengukava on järgimiseks Seltsi juhatusele ning soovituslikuks toimumisjuhiseks Seltsi liikmetele.

### 2. Eesti Semiootika Seltsi hetkeolukord

Eesti Semiootika Selts loodi aastal 1998. eesmärgiga edendada semiootikat ning koondada semiootikaga ja kultuuriteoreetiliste uuringutega tegelevaid organisatsioone ja isikuid Eestis. Selts on Rahvusvahelise Semiootikauuringute Assotsiatsiooni (IASS) kollektiivliige ja alates 2009. aastast Eesti Teaduste Akadeemia assotsieerunud liige.

Seltsiga liitunudest (arengukava koostamise hetkel 63 inimest) on aktiivseid (seltsi raames projekte organiseerivaid) liikmeid ligikaudu 20%. Seltsi liikmete arv kasvab aastas 2–3%. Selts ühendab nii Tallinna kui Tartu õppe- ja teadusasutuste juures tegutsevaid semiootikuid ning semiootikahuvilisi ja -spetsialiste teistelt erialadelt (vene filoloogia, filosoofia, kunstiteadus jmt.), semiootika üliõpilasi ja vilistlasi ning välisliikmeid.

Põhikirjalise tegevuse plaanis on viimaste aastate jooksul kujunenud välja mitmed järjepidevad ettevõtmised: a) korraldatakse teaduskonverentse (viimane neist "Zoosemiotics and Animal Representations", 4.–8.04.2011); b) toimuvad praktilisema suunitlusega temaatilised seminarid (näiteks "Semiootik läheb külla", 17.04.2011); c) antakse välja ajakirja *Acta Semiotica Estica*; d) organiseeritakse seltsiõhtuid "Semiootiline Salong" ning e) semiootika sügis- ja kevadkoole (viimane neist "Teos kultuuris", 5–6.11.2011). Seltsi korraldatavad üritused ja ettevõtmised moodustavad väga suure osa üldse kõikidest avalikest semiootikaalastest ettevõtmistest Eestis.

Seltsi majandustegevusest moodustab põhiosa projektide taotlemine ja täitmine, peamiseks tuluallikateks on liikmemaksud, trükiste müük ja projektide omatulu. Ruumide üüri, töötasude ja kontoritarvetega seotud püsikulud Seltsil puuduvad. Kuigi Selts on teinud mõningaid samme koostööks eraettevõtlusega (Selts kuulub tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja), pole selles valdkonnas eriti edu saavutatud.

### 3. Ülevaade "Eesti Semiootika Seltsi arengukava 2009–2011" täitmisest

Arengukavas 2009–2011 seati viis eesmärki: A) Seltsi jätkusuutlikuse parandamine Seltsi tutvustavate ürituste korraldamise läbi, Seltsi liikmete kaasamise läbi ürituste korraldamisesse ja Seltsi kontaktandmete kogu loomise teel. B) Semiootikute tegevuse tunnustamine tunnustussüsteemi väljatöötamise ja rakendamise läbi. C) Semiootika ühiskondliku tagasiside parendamine, korraldades selleks nõupidamise semiootikat populariseerinud publitsistide osavõtul. D) Projektide taotlemise efektiivsuse tõus enamate projektijuhtide kaasamise ning info levitamise teel; E) *Acta Semiotica Estica* kvaliteedi ja nähtavuse tõus toimetuskollegiumi enama kaasamise ja parema indekseeritavuse saavutamiseks andmebaasides.

Arengukava 2009–2011 on täidetud järgnevalt: A) Täidetud suurel määral — on korraldatud kaks Seltsi tutvustavat üritust (Tallinnas 19.03.2010, Tartus 23.03.2011), on korraldatud Seltsi liikmeskonda pikaajaliste võlglaste väljaarvamise teel, tegemata on jäänud Seltsi liikmete kontaktandmete kogu loomine. B) Täidetud — on välja töötatud Seltsi auhinna

"Semiootiline jälg" väljaandmise korraldus ning auhinna kahel aastal välja antud. C) Osaliselt täidetud — Selts ei ole läbi viinud eraldi üritusi eesmärgiga koordineerida semiootika populariseerimist ja ühiskondliku tagasisidet. D) Täidetud osaliselt — projekti juhtimisvõimekusega Seltsi liikmete ja usaldusisikute hulk on tõusnud, kuid projektitoetuste osatähtsus Seltsi majandustegevuses on ligikaudu samal tasemel, viimase põhjuseks võib pidada halvenenud üldisi majandusolusid. Projektijuhtimise teemalist seminari pole korraldatud, kuid on koostatud juhised projektijuhtidele. E) Täidetud — *Acta Semiotica Estica* kolleegium on uuenenud, Acta on indekseeritud andmebaasis CEEOL ja tema koteering ETIS-s on 1.2.

Arengukava osalise täitmise peamiseks põhjusteks on Seltsi organisatoorne ebakindlus, üldise majandusolukorra halvenemine kuid ka teadustegevuse kujunemine keskseks prioriteediks. Lisaks teadustegevusega seotud arengukava punktide B ja E täitmisele on Selts oluliselt panustanud rahvusvaheliste teadusürituste korraldamisesse ("Culture in Mediation: Total Translation, Complementary Perspectives" 26.–27.11.2010 ja "Zoosemiotics and Animal Representations", 4.–8.04.2011). Kokkuvõttes on arengukava 2009–2011 motiveerinud Seltsi tegevust, kujunenud on uued traditsioonid Seltsi infopäevade korraldamise ja aastaauhinna väljaandmise näol. Uude arengukavasse on põhjust edasi kanda info haldamise ja levitamise ning projektijuhtimise võimekuse edendamiseks seotud eesmärgid (A, D), semiootika populariseerimise seadmist eraldi eesmärgina (C) võib pidada põhjendamatuks ja seda korraldatakse edaspidi seotult Seltsi auhinna väljaandmise ja infovahetusega.

#### 4. Eesmärgid ja tegevused 2012–2014

Eesti Semiootika Selts jätkab aastatel 2012–2014 tugeva teadusseltsina, osaledes konverentside ja seminaride korraldamises, andes välja ajakirja *Acta Semiotica Estica* ning viies läbi oma traditsioonilisi üritustesarju (semiootika sügiskool, semiootiline salong, seltsi infotund). Erilist tähelepanu pööratakse aastatel 2012–2014 järgnevatele teemadele:

A) Seltsi infohaldamisvõimekuse tõstmine. Seltsi praegune võimekus infot hallata on ebapiisav: kodulehe uuendamine ja Seltsi listi infovoog pole järjepidev, juhatuse ülevaade Seltsi liikmete kontaktidest ning võimekus sissetulevale infole reageerida võiks olla parem. Tegevused: – juhatus vaatab üle seltsi kontaktid ja sissetulevale infole reageerimise korra, samuti pressiteadete väljasaatmise põhimõtted; – juhatus jätkab seltsi liikmete kontaktiloendi täiendamist; – Seltsi kodulehest / foorumist kujundatakse esmane semiootikaalast infot levitav meedium Eestis.

B) Seltsi majandusliku võimekuse tõstmine. Seltsi majanduslik seisukord on üldiselt hea, kuid tegevuse järjepidevuse kindlustamiseks s.h. omaosalusega projektide ja omafinantseeringul põhinevate ürituste läbiviimiseks oleks vajalik Seltsi majandusliku võimekuse edasine tõstmine. Tegevused: – korraldatakse projektijuhtimise teemaline seminar semiootikutele; – kogutakse, töötatakse läbi ja levitatakse infot projektikonkursside kohta; – taotletakse rahvusvahelise rahastusega projekt Seltsi põhikirjaliste eesmärkidega seotud teemal ning edendatakse selleks rahvusvahelisi suhteid; – vähendatakse *Acta Semiotica Estica* finantseerimise sõltuvust projektitaotlustest.

C) Tartu-Moskva koolkonna pärandi edendamine. Seoses üliõpilaste vene keele oskuse halvenemisega ja Lotmani arhiivi üleviimisega Tallinna Ülikooli juurde on vähenenud Tartu-Moskva koolkonna pärandile tuginemine Tartus. Tegevused: – soodustatakse J. Lotmani jt koolkonna liikmete tööde tõlkimist ja avaldamist (s.h. ajakirjas *Acta Semiotica Estica*); – muudetakse varased "Tõid märgisüsteemide alalt" avalikult internetis kättesaadavaks; – toetatakse organisatoorselt Tartu-Moskva koolkonna pärandiga seotud õppe- ja teadustööd ning osaletakse vastavate toetuskeemide väljatöötamises (s.h. uuritakse koostöövõimalusi Lotmani fondi ja Eesti Rahvuskultuuri Fondiga).

D) Semiootika rakendatavuse tutvustamine ühiskonnas. Semiootika kui uurimismeetodi kasutamine sotsiaal- ja humanitaarteaduslikes analüüsides ja uuringutes on Eestis vähene; semiootika senisest sagedasem kasutamine võimaldaks semiootikat tutvustada ja tema mainet ühiskonnas tõsta. Tegevused: – korraldatakse ühiseminare jm. üritusi koostöös ajakirjanike, haridus-, sotsiaalteadlaste või teiste valdkondade esindajatega; – luuakse Seltsi liikmetele süsteem semiootiliste ekspertiiside teenuse pakkumiseks Seltsi alt.

#### 5. Lõpetuseks

2014. aasta lõpul koostab Seltsi juhatus analüüsi käesoleva arengukava täitmisest, mida tutvustatakse ka Seltsi üldkoosolekule. Ühtlasi asutakse 2014. aasta teisel poolel koostama uut arengukava järgmiseks perioodiks (alates 2015. aasta algusest).

Vastu võetud Eesti Semiootika Seltsi juhatuse koosolekul 13. veebruar 2012.